

MEILUTĒ RAMONIENĒ

Vilniaus universitetas
meilute.ramoniene@flf.vu.lt

Tarmės vartojimas ir socialinė vertė Lietuvos miestuose

Spartūs socialinio, politinio, ekonominio ir kultūrinio gyvenimo pokyčiai veikia kalbinį visuomenės narių elgesį, kalbinių atmainų pasirinkimą ne tik viešajai, bet ir privačiai vartosenai. Urbanizacijos ir didėjančios gyventojų migracijos poveikis ypač akivaizdus miestų ir miestelių gyventojų kalbinių atmainų pasirinkimui, bendrinės kalbos ir tarmių vartojimui įvairiose srityse. Pranešime bus analizuojamas tarmės pasirinkimas privačių ir viešų sferų komunikacijai skirtingų Lietuvos etnografinių regionų (Aukštaitijos, Žemaitijos, Suvalkijos ir Dzūkijos) miestuose. Remiantis didelės imties (daugiau nei 4 tūkstančiai respondentų) sociolingvistinės apklausos ir kokybinių interviu duomenimis, pranešime bus nagrinėjamas deklaruojamas kalbinis elgesys ir kalbinės nuostatos tarmių atžvilgiu skirtingo dydžio Lietuvos miestuose. Žvelgiant į skirtingų etnografinių regionų duomenis, bus analizuojama įvairių socialinių veiksnių (amžiaus, lyties, išsilavinimo, socialinio statuso) ir kalbinių nuostatų, atvirojo bei paslėptojo tarmės ir bendrinės kalbos prestižo įtaka tarmės vartojimui.